

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Сесия 2 (снимков материал за **ДЕЙНОСТ 1 : Моя дом е навсякъде!**)

Фигура 1 Снимките от No 1 до No 5 са на Омар Боркан Ал Гала е роден на 23.09. 1989 в Багдад, Ирак, но израства в Дубай, ОАЕ. Той е модел, актьор и фотограф. През 2013 г., е експулсиран от Саудитска Арабия, където е обвинен, че е "твърде красив" и изкусителен. В момента той и семейството му живеят в Канада.

1.

2.

3.

5.

6.

Фигура 6 АНИСЕ Андреанантенанайна е роден на 13.03.1990г. в Мадагаскар. От 2011г. е в България. Той е футболист и играе в няколко български клубове- ЦСКА, Ботев, Лудогорец.

7.

Фигура 7 Този мъж е на 76 години от Сирия. Той е от групата на бедуините. Снимката е направена в бежанския лагер АТМА, Турция. Този човек е имал голямо семейство -7 деца, много внуци и правнуци. Цялото семейство е загинало от военния конфликт в Сирия.

Сесия 3. Помощни материали за Дейност 1

ВСЕОБЩА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

като обща мярка, към постигането на която трябва да се стремят всички народи и държави, така че всеки човек и всеки орган на обществото, имайки постоянно предвид тази Декларация, да се стремят, чрез просвета и образование, да съдействат за зачитане на тези права и свободи и чрез последователни национални и международни мерки да осигурят тяхното всеобщо и ефективно признаване и спазване, както сред народите и държавите-членки на Организацията, така и сред народите от териториите, намиращи се под тяхна юрисдикция.

Член 1

Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Те са надарени с разум и съвест и следва да се отнасят помежду си в дух на братство.

Член 2

Всеки човек има право на всички права и свободи, провъзгласени в тази Декларация, без никакви различия, основани на раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други възгледи, национален или социален произход, материално, обществено или друго положение.

Освен това, няма да се допускат никакви различия, основани на политическия, правния или международния статут на държавата или територията, към която човек принадлежи, без оглед на това, дали тази страна или територия е независима, под попечителство, несамоуправляваща се или подложена на каквото и да е друго ограничение на суверенитета.

Член 3

Всеки има право на живот, свобода и лична сигурност.

Член 4

Никой не трябва да бъде държан в робство или крепостничество: робството и търговията с роби са забранени във всичките им форми.

Член 5

Никой не трябва да бъде подлаган на изтезания или на жестоко, нечовешко или унижително третиране.

Член 6

Всеки човек, където и да се намира, има право на признаване на неговата правосубектност.

Член 7

Всички хора са равни пред закона и имат право, без каквато и да е дискриминация, на еднаква закрила от закона. Всички хора имат право на еднаква защита срещу каквато и да е дискриминация, нарушаваща тази Декларация, както и срещу всяко подбуждане към дискриминация.

Член 8

Всеки човек има право на ефективно възстановяване на правата си от компетентните национални юрисдикции за действия, нарушаващи негови основни права, признати му от конституцията или закона.

Член 9

Никой не трябва да бъде подлаган на произволен арест, задържане или изгнание.

Член 10

Всеки човек има право, при пълно равенство, на справедливо и публично разглеждане на неговото дело, от независим и безпристрастен съд, за установяване на неговите права и задължения, както и за разглеждане на каквото и да е наказателно обвинение, предявено срещу него.

Член 11

1. Всеки човек, който е обвинен в престъпление, има право да бъде считан за невинен до доказване на неговата вина, в съответствие със закона, в публичен процес, по време на който са му били осигурени всички необходими гаранции за неговата защита.

2. Никой не трябва да бъде осъден за действие или бездействие, което в момента на извършването му не е съставлявало престъпление по националното или международното право. Не може, също така, да бъде налагано наказание по-тежко от онова, което е било предвидено за съответното престъпление по времето, когато това престъпление е било извършено.

Член 12

Никой не трябва да бъде подлаган на произволна намеса в личния му живот, семейството, жилището и кореспонденцията, нито на посегателства върху неговата чест и добро име. Всеки човек има право на закрила от закона срещу подобна намеса или посегателства.

Член 13

1. Всеки човек има право свободно да се придвижва и да избира своето местожителство в пределите на всяка държава.

2. Всеки човек има право да напусне всяка страна, включително и своята, и да се връща в страната си.

Член 14

1. Всеки човек има право да търси и да получи убежище в други страни, когато е преследван.

2. Това право не може да бъде ползвано, когато действителното основание за преследване е неполитическо престъпление или деяние, което противоречи на целите и принципите на Организация на Обединените нации.

Член 15

1. Всеки човек има право на гражданство.

2. Никой не може да бъде произволно лишен от своето гражданство, нито да му бъде отказано правото да смени гражданството си.

Член 16

1. Мъжете и жените, навършили пълнолетие, без каквито и да са ограничения, основани на раса, националност или религия, имат право да сключат брак и да образуват семейство. Те се ползват с равни права при сключване на брака, по време на брака и при неговото разтрогване.

2. Бракът трябва да се сключва само с доброволното и пълно съгласие на бъдещите съпрузи.

3. Семейството е естествена и основна клетка на обществото и има право на закрила от обществото и от държавата.

Член 17

1. Всеки човек има право на собственост, индивидуално или съвместно с други лица.

2. Никой не трябва да бъде произволно лишен от своята собственост.

Член 18

Всеки човек има право на свобода на мисълта, съвестта и религията; това право включва правото да смени религията или убежденията си, както и свободата да изповядва религията или убежденията си, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез обучение, обреди, богослужение и ритуали.

Член 19

Всеки човек има право на свобода на убеждение и на изразява-нето му; тази свобода включва правото безпрепятствено да се придържа към своите убеждения, както и правото да търси, да получава и да разпространява информация и идеи чрез всички средства и без оглед на държавните граници.

Член 20

1. Всеки човек има право на свобода на мирни събрания и сдружения.

2. Никой не трябва да бъде принуждаван да участва в дадено сдружение.

Член 21

1. Всеки човек има право да участва в управлението на своята държава пряко или чрез свободно избрани представители.

2. Всеки човек има право на достъп, при равни условия, до обществените и държавни служби на своята страна.

3. Волята на народа трябва да бъде основата на властта на правителството. Тази воля трябва да се изразява чрез периодични и действителни избори, при всеобщо, равно и тайно гласуване или чрез равностойна процедура, осигуряваща свобода на гласуването.

Член 22

Всеки човек, като член на обществото, има право на социална сигурност и на осъществяване - чрез национални усилия и международно сътрудничество и в съответствие с устройството и ресурсите на съответната държава - на икономическите, социалните и културни права, необходими за неговото достойнство и за свободното развитие на неговата личност.

Член 23

1. Всеки човек има право на труд, на свободен избор на работа, на справедливи и благоприятни условия на труда, както и на закрила срещу безработица.

2. Всеки човек, без каквато и да е дискриминация, има право на равно възнаграждение за равен труд.

3. Всеки човек, който се труди, има право на справедливо и задоволително възнаграждение, което да осигури на него и неговото семейство съществуване, съответстващо на човешкото достойнство и допълнено, ако това е необходимо, с други средства за социална защита.

4. Всеки човек има право да учредява и да членува в професионални съюзи за защита на своите интереси.

Член 24

Всеки човек има право на почивка и отдых, включително на разумно ограничаване на работното време и на периодичен платен отпуск.

Член 25

1. Всеки човек има право на жизнено равнище, включително прехрана, облекло, жилище, медицинско обслужване и необходимите социални грижи, което е необходимо за поддържане на неговото и на семейството му здраве и благосъстояние. Той има право на осигуряване в случай на безработица, болест, инвалидност, овдовяване, старост или други случаи на лишаване от средства за съществуване по независещи от него причини.

2. Майките и децата се ползват с особени грижи и подпомагане. Всички деца, родени в брака или извън брака, се ползват с еднаква социална защита.

Член 26

1. Всеки човек има право на образование. Образованието трябва да бъде безплатно, поне що се отнася до началното и основното образование. Началното образование трябва да бъде задължително. Техническото и професионалното образование трябва да бъдат общодостъпни, а висшето образование трябва да бъде еднакво достъпно за всички на основата на техните способности.

2. Образованието трябва да бъде насочено към цялостно развитие на човешката личност и засилване на уважението към правата на човека и основните свободи. То трябва да съдейства за разбирателството, търпимостта и приятелството между всички народи, расови или религиозни групи, както и за осъществяване дейността на Организацията на Обединените нации за поддържане на мира.

3. Родителите имат право, с приоритет, да избират вида образование, което да получат техните деца.

Член 27

1. Всеки човек има право свободно да участва в културния живот на обществото, да се наслаждава на изкуствата, да участва в научния напредък и да се ползва от неговите достижения.

2. Всеки човек има право на закрила на моралните и материалните си интереси, които са резултат от каквото и да е научно, литературно или художествено произведение, на което той е автор.

Член 28

Всеки човек има право на социален и международен ред, при който правата и свободите, провъзгласени в тази декларация, могат да бъдат напълно осъществени.

Член 29

1. Всеки човек има задължения към обществото, в което единствено е възможно свободното и цялостно развитие на неговата личност.

2. Всеки човек, при упражняването на своите права и свободи, е подчинен само на такива ограничения, установени със закон, изключително с цел да се осигури необходимото признаване и зачитане правата и свободите на другите и за удовлетворяване на справедливите изисквания на морала, обществения ред и общото благоденствие в едно демократично общество.

3. Тези права и свободи при никакви обстоятелства не могат да бъдат упражнявани в противоречие с целите и принципите на Организацията на Обединените нации.

Член 30

Нищо в тази Декларация не може да бъде тълкувано като предоставящо право на дадена държава, група или лице да се занимават с каквато и да е дейност или да извършват действия, насочени към унищожаване на правата и свободите, провъзгласени в нея.

Сесия 4 - Помощни материали за Дейност 1 - Игра „Правата на човека“ (Карти с истории на различни хора и карти с правата от Всеобщата декларация за правата на човека)

<p>Известната актриса Натали Портман е родена в Ерусалим и имигрира със семейството си в САЩ, когато е едва 3-годишна. Бабите и дядовците ѝ са изгубили повечето си роднини по време на Холокоста през Втората световна война.</p>	<p>Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Те са надарени с разум и съвест и следва да се отнасят помежду си в дух на братство. Чл. 1.</p>
<p>Омар Боркан Ал Гала е иракско-емирски модел, актьор и фотограф. През 2013 г., е експулсиран от Саудитска Арабия, където е обвинен, че е "твърде красив" и изкусителен. В момента той и семейството му живеят в Канада.</p>	<p>Всеки човек има право на всички права и свободи, независимо от раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други възгледи. Чл. 2.</p>
<p>Мохамад и жена му Ситара напускат Шри Ланка след като той е задържан в затвора и обвинен, че подпомага бунтовниците от Тамилските тигри. Мохамад изоставя магазина си за мобилни телефони и ръководен пост в компанията, в която работи. Семейството се установява в Унгария, но няма достъп назад в родината, поради страх от преследване и задържане.</p>	<p>Всеки има право на живот, свобода и лична сигурност. Чл. 3.</p>

<p>Кайра е на 27г. Тя и близките ѝ работят в тухларна в Непал. Там освен възрастните членове на семейството, работят и най-малките. Кайра носи своето новородено дете, завито в шал около тялото ѝ непрекъснато. Температурата около пещта е 130 градуса. Те работят по 16-17 часа на ден, без прекъсвания за почивка. Вадейки горещите тухли от пещта, те ги редят върху главите си и ги сред облаци лепкава, гореща кафява пепел ги пренасят на стотици метри до камионите, който отнасят готовата стока. Те не знаят, че са роби! Те се раждат, живеят и умират там и нямат с какво да сравнят свободата!</p>	<p>Никой не трябва да бъде държан в робство или крепостничество. Чл. 4</p>
<p>Хауа е от Етиопия. Когато е на 3 години, майка ѝ е отвлечена, а баща ѝ отведен от бунтовниците от група Оромо). Хауа остава сирак и бива отгледана от своята баба. Заради дейността на баща ѝ, Хауа няколко пъти е задържана в затвора по политически причини. Подложена е на насилие и когато след това забременява е заплашена от религиозни водачи, че ако разкаже за това деяние, ще бъде убита. Успява да избяга в бежански лагер в Кения.</p>	<p>Никой не трябва да бъде подлаган на произволна намеса в личния му живот, семейството, жилището и кореспонденцията, нито на посегателства върху неговата чест и добро име. Всеки човек има право на закрила от закона срещу подобна намеса или посегателства. Чл.12</p>

<p>Аз съм Тико, нося името на моя працядо. Аз съм от рода на „ненците“. Ненците са местен сибирски народ, който се занимава с номадското отглеждане на северни елени, риболов и лов. Към момента сме около 45 000 души. Масабната експлоатация на газови запаси на полуостров Ямал, доведе до замърсяване и унищожаване на растителната покривка и зеленината. Много от младите ненци са принудени да мигрират в градовете, където често се борят, за да се интегрират, и се изправят пред редица социални проблеми. Аз искам да живея в тундрата, където са корените на моя народ, но се налага да търся храна, работа и подслон на друго място.</p>	<p>Всеки човек има право свободно да се придвижва и да избира своето местожителство в пределите на всяка държава. Чл.13</p>
<p>Аз съм Адел и съм бивш механик. Работих за международна компания в сферата на пречистване на водата. Аз съм от основно християнският квартал Дора в Багдад, Ирак. След като камикадзе уби девет от колегите ми докато пътувахме с конвой, аз останах жив, успях да помогна на някой от ранените и разказах за това по телевизията. Обвиниха ме в предателство и заплашиха с убийство. Принуден се да изоставя родния дом и избягахме със семейството ми в Сирия.</p>	<p>Всеки човек има право да търси и получи убежище в други страни, когато е преследван. Чл. 14.</p>

<p>Ахмед Салман Рушди е британски писател от индийски произход. През 1988 г. романът му „Сатанински строфи“ предизвиква силни противоречия в ислямския свят. Книгата е забранена в много страни, като в Иран е обявявен за вероотстъпник и за убийството му е определена награда от 11,4 милиона долара).</p>	<p>Всеки човек има право на свобода на мисълта, съвестта и религията. Чл. 18.</p>
<p>Аз съм Ася, на 17 години. Аз съм от България. Харесваше ми да ходя на училище, справях се отлично. Мечтаех да съм учителка. Когато станах на 15 г. родителите ми решиха, че е време да се омъжа. Не познавах момчето, мама го беше избрала. Учителките от училище няколко пъти идваха в къщи и разговаряха с родителите ми да продължа да уча. И аз много исках, но не ми разрешиха. Не сме сключвали официален брак с мъжа ми, но имаме дете и аз се грижа за домакинството.</p>	<p>Мъжете и жените, навършили пълнолетие, без каквито и да са ограничения, основани на раса, националност или религия, имат право да сключат брак и да образуват семейство. Те се ползват с равни права при сключване на брака, по време на брака и при неговото разтрогване. Бракът трябва да се сключва само с доброволното и пълно съгласие на бъдещите съпрузи. Чл. 16</p>

<p>Аз съм Рания, на 22 години от Индия. Аз съм от групата „далити“. Наричат ни още „нечистите“, „недокосваните“. Ние сме 167 мил. Души в Индия и не сме от нито една от 4 касты. Нямам право да нося обувки, нямам право да седя на автобусната спирка. За краткото време в което ходех на училище, нямах право да се храня заедно с другите. За да изхранвам себе си и семейството участвам заедно с други жени в „колективно земеделие“. Поради все по-лошите климатични условия ние сме изправени пред предизвикателството не само от наводнения, недостиг на вода и заразяване на културите, но и от дискриминация, тормоз, по-високи наеми и др.</p>	<p>Всеки човек има право на собственост, индивидуално или съвместно с други лица. Чл. 17.</p>
<p>Малала Юсуфзай (родена 1997г.) е от Пакистан. Когато талибаните установяват контрол над долината Суат, Пакистан, Малала надига глас срещу затварянето на девическите училища. Тя отказва да мълчи въпреки смъртните заплахи срещу семейството ѝ. Още на единайсет години започва да праща кореспонденции до Би Би Си. Двамата с баща ѝ подеват открита кампания за правото на момичетата да учат. През октомври 2012 г. талибаните поръчват убийството на 15-годишната Малала, която е простреляна в главата, докато е в училищния автобус. Като по чудо тя оцелява и се превръща в символ на борбата за свободен достъп до образование. Малала е най-младият носител на Нобеловата награда за мир.</p>	<p>Всеки човек има право на свобода на убеждение и на изразяването му и правото да търси, да получава и да разпространява информация и идеи без оглед на държавните граници. Чл. 19</p>

Сесия 4 – Помощни материали за Дейност 1: Карти Карти с информация за събития, свързани с климатичните промени и неравенствата в страните

Гилберто Исаяс от Хондурас- „Колкото по-горещо ставало времето в Хондурас, толкова по-големи били щетите върху зърнените култури. Когато Гилберто Исаяс вече не можел да произвежда достатъчно реколта, за да изхранва семейството си, той решил да мигрира. Когато в цялата тази история се намесила и мафията, която посегнала на 11-годишният му син, Исаяс взел категорично решение. Опаковал вещите си, сложил раницата на гърба и тръгнал към границата с Тексас. Вървял близо 2000 мили. Някъде бил чул, че САЩ предлагали убежище за хора като него. Но през март Гилберто и семейството му са задържани, докато се опитват да влязат в Америка. Сега те чакат решението на съда – дали да им даде подслон, заради заплахата от мафията в Хондурас или да ги депортира обратно. И тъй като никой не дава убежище заради промяна в климата, тази причина не е включена като причина в документите за техния случай (<https://www.dnes.bg/index/2019/09/23/zaradi-klimatichnite-promeni-1-5-mlrd-migranti-kyde-shte-otidat.423180>).

За животновъдите в Африка на юг от Сахара способността да мигрират, за да запазят номадския си начин на живот, все повече намалява, предвид опустиняване, суша и намалени валежи. В Чад, една от страните, която е най-уязвима от промяната на климата, променящите се метеорологични модели и увеличеният натиск върху водата и земята за паша нарушават традиционните миграционни пътища и изострят конфликта с местните общности, тъй като се засилва конкуренцията за наличите и все по-намаляващи ресурси. Тези напрежения се отразяват неблагоприятно, засилват разделението и дискриминацията.

В бразилска Амазонка местните общности са изправени пред преместване и наводнения след изграждането без тяхното свободно, предварително и информирано съгласие на хидроелектрически язовири като Бело Монте. Освен вредите, нанесени на местните, с изтласкването на хиляди хора, ползите за околната среда от тези събития все повече се поставят под въпрос. Опазването е било използвано като претекст за изтласкване на общностите от земите на техните предци. Такъв е случаят с народността Sengwer в Кения, чиито представители въпреки вековното си пребиваване в гората Embobut, са били насилствено изгонени от охраната на горската служба на Кения, имаща връзки с програми за околната среда и изменението на климата, финансирани от големи международни донори.

В Колумбия, която е на второ място в света по отглеждане на захарна тръстика след Бразилия, малцинствените афро-колумбийски общности в района около Кали, в крайбрежния щат Вале дел Каука, са изправени пред застрашаване на традиционните им земеделски практики от нарастващото производство на захарна тръстика. Навлизането на широкомащабно селско стопанство не направи почти нищо за справянето с високите нива на бедност и безработица в района, като същевременно сериозно застрашава и без друго ниските доходи на малките стопанства.

Ненците са местен сибирски народ, чиято традиционна икономика се корени в номадското отглеждане на северни елени, риболова и лова. Повечето от тях обитават полуостров Ямал, което означава „краят на света“ на ненецки език. Към момента те наброяват около 45 000 души. Ненците са сред първите, които се сблъскват с последиците от променящия се климат. През 90-те години руска енергийна компания „Газпром“ започва подготовка за един от най-големите си петролни проекти – мегапроекта Ямал, насочен към експлоатация на газовите запаси на полуострова. Това довежда до мащабно унищожаване на растителната покривка и зеленината на полуостров Ямал, като започва дълъг период на влошаване на околната среда. През 2012 г. заповат да се добиват първите количества газ в района. В резултат на тази експлоатация много коренни жители трябваше да напуснат полуостров Ямал поради страх да не бъдат принудени да живеят в постоянни селища.

Днес основните проблеми, пред които са изправени ненците, са екологичните щети, произтичащи от експлоатацията на находищата на природен газ в Ямал, безработицата и алкохолизма. Техният номадски начин на живот сега е застрашен, тъй като миграционните им пътища са нарушени от минната инфраструктура, замърсяването и последиците от изменението на климата. В резултат на това много млади ненци са принудени да мигрират в градовете, където често се борят, за да се интегрират, и се изправят пред редица социални проблеми (Този профил е редактирана версия на профила на общността, включен в рубриката за Руската федерация в Световния справочник на малцинствата и коренното население на MRG, актуализиран от Шарлот Грѐм).

Почти половината от населението живее в бедност в Судан. Девет от 10 души живеят с по-малко от долар на ден. Около 40 процента от населението няма достъп до чиста питейна вода. Судан се сблъсква с две големи предизвикателства по отношение на кризи: едното, породено от военни конфликти, другото поради климатичните и социокултурните условия, водещи до голяма хуманитарна криза.

Азизи Кайте е на 34 години от Занзибар, Танзания. Има две съпруги и 4 деца. Завършил е средно училище и работи 6 дни в седмицата като управител в един от хотелите на острова. Азизи получава 50 долара месечна заплата, с която издържа цялото семейство. Обмисля варианти за миграция в Кения или др. африканска държава, защото се надява, че там ще изкарва повече пари и ще може да се реализира по-добре.

Рубаят е на 19 години от Бангладеш. От 5 години работи в текстилна фабрика, в което се шият тениски за някои от най-известните марки в света. Рубая и нейните колеги работят средно между 12-14 часа на ден. Получава по около 1,25 долара на ден, което е под прага на бедността. Като нея са почти 40% от населението в Бангладеш.

**Не съм
съгласен**

Съгласен

Сесия 5 Помощни материали за Дейност 1 – Игра „Чувам, виждам, не разбирам!“

Формуляр Молба за убежище

1. די לעגיסלאטיווע יוד פאר דער שוץ פון רעפוגעע ראטאפאקיישאן פון די גענוואו
2. Bulgaria unaweka msingi kwa ajili ya ulinzi wa wakimbizi kuridhiwa kwa Mkataba wa Geneva kisheru
3. บัลแกเรียทำให้ปฐาฐานทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้ลี้ภัยการให้สัตยาบันของอนุสัญญาเจ
4. Төрсөн газар, эцэг эхийн нэр.....
5. yoo isofin ipile
6. хууль эрх зүйн үндэс суурийг тавьдаг
7. Namn

.....
Efternamn

.....
Ф а м и л и я

.....
ਉਚਾਮ

.....
Última país visitado

.....
Cualquier información falsa se castiga con la expulsión

Servicio y Policía de Fronteras del

Sınır Polis Teşkilatı ve

Marati.....

ბელმწერა